

Temeljem članka 56. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), čl. 15. i 49. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) i članka 53. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08 i dr. zakon, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 i 8/23), te članka 36. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u Upravi za neizravno oporezivanje broj: 01-02-2-741-4/23 od 09.06.2023. godine odobrenog Odlukom o odobravanju Pravilnika o unutarnjoj organizaciji u Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH" broj 43/23), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje donosi

PRAVILNIK

O POLAGANJU STRUČNOG ISPITA ZA RAD NA POSLOVIMA NEIZRAVNIM POREZA ZAPOSLENIH U UPRAVI ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim pravilnikom uređuje se polaganje Stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza (u dalnjem tekstu: Ispit) u Upravi za neizravno oporezivanje (u dalnjem tekstu: UNO) i to: postupak prijave za polaganje Ispita, sadržaj Ispita, program Ispita (u dalnjem tekstu: Program), provođenje obuke i način polaganja Ispita, imenovanje, sastav, način rada i način ocjenjivanja Povjerenstva za polaganje Ispita (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo), oblik, sadržaj i izdavanje uvjerenja o položenom Ispitu i vođenje evidencije o položenom Ispitu.

Članak 2.

(Definicije)

Izrazi korišteni u ovom pravilniku imaju sljedeće značenje:

- zaposleni** je državni službenik ili zaposlenik UNO koji je radni odnos zasnovao na neodređeno vrijeme, a rasporeden je za obavljanje poslova osnovne djelatnosti;
- osnovna djelatnost** je djelatnost koja obuhvaća radna mjesta za obavljanje poslova iz djelokruga rada:
 - Sektora za carine;
 - Sektora za poreze;
 - Kabineta ravnatelja i to: Odsjeka za analitiku i stratesko planiranje; Unutarnje kontrole; Odsjeka za profesionalne standarde; Stručni savjetnik za pravne poslove; Stručni savjetnik za oblast poreza; Stručni savjetnik za oblast informacijskih tehnologija;
 - Odjeljenja za komunikacije i međunarodnu suradnju;
 - Odjeljenja za pravne poslove;
 - Odjeljenja za analizu i upravljanje rizicima;
 - Sektora za poslovne usluge i to: Odsjek za prisilnu naplatu i Skupina za prisilnu naplatu u regionalnom uredu;
 - Sektora za provođenje propisa;
 - Sektora za informacijske tehnologije i to: Odsjek za razvoj Informacijskog sustava Uprave; Odsjek za internu podršku;

osim radnih mjesta za obavljanje poslova prevoditelja, administrativnog suradnika, suradnika za opće i administrativne

poslove, suradnika za pravne poslove-referent specijalista, suradnika za carinsko-upravni postupak-referent specijalista, suradnika za porezno-upravni postupak-referent specijalista, suradnik za obradu podataka, suradnika za prisilnu naplatu, u navedenim ustrojstvenim jedinicama.

- oblast poreza** obuhvaća neizravne poreze koji su u primarnoj mjerodavnosti Sektora za poreze;
- oblast carina** obuhvaća neizravne poreze koji su u primarnoj mjerodavnosti Sektora za carine;
- program stručnog ispita** čini sadržinu ispitnih predmeta i razlikuje se ovisno od dijela ispita koji se polaze, te djelokruga rada ustrojstvene jedinice u kojoj je zaposleni raspoređen, kao i razine obrazovanja;
- Kandidat** je zaposleni UNO koji je stavljen na listu za polaganje Ispita;
- uvjerenje** je akt kojim se potvrđuje položeni Opći dio Ispita i/ili Posebni dio Ispita.

Članak 3.

(Cilj polaganja Ispita)

Polaganje Ispita ima za cilj provjeru znanja, vještine i sposobnosti zaposlenih za rad na poslovima iz osnovne djelatnosti, jačanje odgovornosti zaposlenih, te unaprijeđenje i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti za uspješno izvršavanje postavljenih dužnosti.

Članak 4.

(Ispit)

- Ispit se polaze iz dva dijela i to:
 - Opći dio Ispita i
 - Posebni dio Ispita.
- Prijava i polaganje Ispita iz stavka (1) ovoga članka vrši se odvojeno, pri čemu se prijava Posebnog dijela Ispita može vršiti samo ako je položen Opći dio Ispita ili je zaposleni oslobođen od polaganja tog dijela Ispita.
- Izuzetno od stavka (2) ovoga članka, ukoliko to okolnosti dozvoljavaju, može se dozvoliti istovremeno polaganje oba dijela Ispita pred jednim Povjerenstvom.
- Za svaki dio Ispita se nakon polaganja izdaje odgovarajuće uvjerenje.

Članak 5.

(Obveza polaganja Ispita)

- Obvezu polaganja Ispita ima svaki zaposleni koji je radni odnos u UNO zasnovao na neodređeno vrijeme i rasporeden je na radno mjesto za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti.
- Izuzetno od stavka (1) ovoga članka, polaganja Općeg dijela Ispita oslobođen je zaposleni koji u UNO radi najmanje pet godina, a Posebnog dijela Ispita oslobođen je zaposleni koji poslove osnovne djelatnosti u UNO obavlja najmanje deset godina.
- Uvjet iz stavka (2) ovoga članka je ispunjen samo ukoliko je zaposleni u označenom roku obavlja poslove sa obrazovanjem koje odgovara razini obrazovanja prema trenutnom rasporedu.

Članak 6.

(Program za polaganje ispita)

- Opći dio Ispita zaposleni polaze prema jedinstvenom programu, a Posebni dio Ispita zaposleni polaze prema programu koji odgovara radnom mjestu na koje je rasporeden.
- Izuzetno od stavka (1) ovoga članka, zaposleni koji je rasporeden na radno mjesto u okviru kojeg se obavljaju poslovi koji obuhvaćaju i oblast poreza i oblast carina, dužan je polagati oba Posebna dijela Ispita.

- (3) Zaposleni koji je položio Posebni dio Ispita po programu za kandidate sa stečenim srednjim obrazovanjem, a koji tijekom rada stekne višu razinu obrazovanja, dužan je da se u roku od 30 dana od dana trajnog rasporeda na radno mjesto sa višom razinom obrazovanja prijavi za polaganje Posebnog dijela Ispita po programu za kandidate sa stečenim visokim obrazovanjem.
- (4) Prijava za polaganje Ispita iz stavka (3) ovoga članka, podnosi se na obrascu iz Priloga 4. ovoga pravilnika.

Članak 7.

(Podnošenje zahtjeva za oslobođanje od polaganja Ispita)

- (1) Zaposleni iz članka 5. stavak (2) ovoga pravilnika, zahtjev za oslobođanje podnosi Odsjeku za upravljanje ljudskim potencijalima, koja ustrojstvena jedinica cijeni ispunjenost uvjeta i izrađuje nacrt rješenja, te isto dostavlja pomoćniku ravnatelja Sektora za poslovne usluge na donošenje.
- (2) Jedan primjerak rješenja iz stavka (1) ovoga članka se dostavlja Odsjeku za obuku-Nastavno školski centar (u daljnjem tekstu: Odsjek za obuku).
- (3) Na rješenje iz stavka (1) ovoga članka kojim je odbijen zahtjev za oslobođanje, može se izjaviti prigovor ravnatelju UNO, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Članak 8.

(Polaganje ispita zaposlenih u UNO na određeno vrijeme ili raspoređenih izvan osnovne djelatnosti)

- (1) Izuzetno od članka 5. stavka (1) ovoga pravilnika, ravnatelj UNO može odobriti polaganje Ispita i zaposlenom u UNO koji je za obavljanje poslova osnovne djelatnosti raspoređen na određeno vrijeme ili je raspoređen za obavljanje poslova izvan osnovne djelatnosti, na njegov pismeni zahtjev.
- (2) Zahtjev iz stavka (1) ovoga članka se podnosi na način propisan u članku 9. ovoga pravilnika, uz dodatno obrazloženje razloga za polaganje Ispita.

DIO DRUGI - PRIJAVA POLAGANJA ISPITA

Članak 9.

(Prijava za polaganje)

- (1) Zaposleni koji ima obvezu polaganja Ispita podnosi prijavu za polaganje Ispita neposrednom rukovoditelju, i to za polaganje:
 - a) Općeg dijela Ispita na obrascu iz Priloga 1.
 - b) Posebnog dijela Ispita na obrascu iz Priloga 2.
- (2) Prijava iz stavka (1) točke a) ovoga članka podnosi se najkasnije u roku od 15 dana od dana trajnog raspoređivanja zaposlenog na radno mjesto koje podliježe obvezi polaganja Ispita, a prijava iz stavka (1) točke b) ovog članka se podnosi najkasnije u roku od 15 dana od dana kad je položen Opći dio Ispita ili dana kada je dobiveno rješenje o oslobođanju od polaganja tog dijela Ispita.
- (3) Nakon provjere podataka podnositelja prijave navedenih u prijavi, neposredni rukovoditelj zaposlenog predmetnu prijavu prosljeđuje rukovoditelju osnovne ustrojstvene jedinice aktom u kojem potvrđuje da je izvršena provjera podataka podnositelja prijave i da može pristupiti polaganju.
- (4) Rukovoditelj osnovne ustrojstvene jedinice UNO vrši prijavu zaposlenih iz ustrojstvene jedinice kojom rukovodi Odsjeku za obuku, na obrascu iz Priloga 3. ovoga pravilnika.

Članak 10.

(Postupanje Odsjeka za obuku)

- (1) Po prijemu prijave iz članka 9. stavak (4) ovoga pravilnika, Odsjek za obuku vrši provjeru podataka o raspoređivanju zaposlenih kod Odsjeka za upravljanje ljudskim potencijalima i/ili Odsjeka za poslovne usluge u RC, te nakon izvršene provjere sačinjava listu kandidata za polaganje.
- (2) Ukoliko se na listi iz stavka (1) ovoga članka nalazi najmanje 30 kandidata za polaganje Ispita po istom programu, Odsjek za obuku obavještava ravnatelja UNO radi određivanja načina i termina pohađanja obuke i polaganja ispita, te o tome, putem službene elektroničke pošte, obavještava rukovoditelja osnovne ustrojstvene jedinice i Kandidata.

DIO TREĆI - SADRŽAJ ISPITA

Članak 11.

(Opći dio Ispita)

- (1) Opći dio Ispita iz članka 9. stavka (1) točke a) ovoga pravilnika je jedinstven za sve kandidate i obuhvaća sljedeće predmete:
 - a) Ustrojstvo i djelokrug rada UNO i Upravnog odbora UNO,
 - b) Kodeks ponašanja zaposlenih u UNO i
 - c) stegovnu i materijalnu odgovornost zaposlenih u UNO.
- (2) Oblasti koje čine sadržinu ispitnih predmeta navedene su u Programu Općeg dijela Ispita u Prilogu 5. ovoga pravilnika.

Članak 12.

(Sadržaj i određenje polaganja Posebnog dijela Ispita)

- (1) Posebni dio Ispita obuhvaća sadržaje iz oblasti djelokruga rada ustrojstvene jedinice u kojoj je zaposleni trajno raspoređen, i to:
 - a) oblast carina i
 - b) oblast poreza.
- (2) Posebni dio Ispita iz oblasti carina polaže zaposleni koji je raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti u Sektoru za carine, Odsjeku za carinsko upravni postupak u Odjelu za pravne poslove, Skupini za analizu i upravljanje carinskim rizicima u Odjelu za analizu i upravljanje rizicima, stručni savjetnik za oblast carina u Kabinetu ravnatelja, suradnik za operativne poslove-operater u Skupini za operativne poslove Sektora za provođenje propisa.
- (3) Posebni dio Ispita iz oblasti poreza polaže zaposleni raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti u Sektoru za poreze, Odsjeku za porezno upravni postupak i Odsjeku za izradu obvezujućih mišljenja iz oblasti neizravnih poreza u Odjelu za pravne poslove, Skupini za analizu i upravljanje poreznim rizicima u Odjelu za analizu i upravljanje rizicima, Odsjeku za prisilnu naplatu i Skupini za prisilnu naplatu u regionalnom uredu, stručni savjetnik za oblast poreza u Kabinetu ravnatelja.
- (4) Posebni dio Ispita iz oblasti carina i iz oblasti poreza polaže zaposleni koji je raspoređen za obavljanje poslova iz osnovne djelatnosti i to zaposleni u Odsjeku za analitiku i strateško planiranje, Odsjeku za unutarnju kontrolu, Odsjeku za profesionalne standarde, stručni savjetnik za pravne poslove, stručni savjetnik za informacijske tehnologije u Kabinetu ravnatelja, načelnik Odjela za pravne poslove i zaposleni u Odsjeku za normativno-pravne poslove u Odjelu za pravne poslove, načelnik Odjela za analizu rizika, zaposleni u Sektoru za provođenje propisa osim suradnika za operativne poslove-

operater u Skupini za operativne poslove Sektora za provođenje propisa, zaposleni u Odjelu za komunikacije i međunarodnu suradnju.

Članak 13.

- (Obveza polaganja Posebnog dijela Ispita iz druge oblasti)
- (1) Zaposleni koji je položio Posebni dio Ispita u okviru ustrojstvene jedinice u jednoj oblasti, a trajno je premešten u ustrojstvenu jedinicu u drugoj oblasti, za koju je predviđen drugi posebni dio ispita, dužan je u roku od 30 dana od dana dobivanja rješenja o trajnom rasporedu, prijaviti se za polaganje posebnog dijela iz oblasti za koju ima trajni raspored podnošenjem prijave za polaganje neposrednom rukovoditelju, na obrascu iz Priloga 4. ovoga pravilnika.
 - (2) Zaposleni koji ima obvezu polaganja Posebnog dijela Ispita i iz oblasti carina i iz oblasti poreza, prvo se prijavljuje i polaze Posebni dio Ispita iz oblasti carina, a Posebni dio Ispita iz oblasti poreza je dužan prijaviti u roku od 60 dana od dana polaganja Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina, na obrascu iz Priloga 4. ovoga pravilnika.

Članak 14.

(Sadržaj Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina)

- (1) Posebni dio Ispita iz oblasti carina za kandidate sa visokim obrazovanjem sadrži sljedeće ispitne predmete:
 - a) Carinski sustav i postupak,
 - b) Carinska tarifa, podrijetlo robe i carinska vrijednost,
 - c) Porezni sustav,
 - d) Vanjskotrgovinski i devizni sustav,
 - e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.
- (2) Posebni dio Ispita iz oblasti carina za kandidate sa srednjim obrazovanjem sadrži sljedeće ispitne predmete:
 - a) Osnove carinskog sustava i postupka,
 - b) Osnove Carinske tarife,
 - c) Osnove vanjskotrgovinskog i deviznog sustava,
 - d) Osnove poreznog sustava,
 - e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.
- (3) Kandidati sa višom stručnom spremom, Ispit polažu prema programu za kandidate sa visokim obrazovanjem.

Članak 15.

(Sadržaj Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza)

- Posebni dio Ispita iz oblasti poreza za kandidate sa visokim obrazovanjem, sadrži sljedeće ispitne predmete:
- a) Porezni sustav i postupak
 - b) Procesni propisi u oblasti poreza
 - c) Porezni prekršaji i kaznena djela
 - d) Osnove računovodstva.

Članak 16.

(Program Posebnog dijela Ispita)

- (1) Sadržaj ispitnih predmeta iz oblasti carina naveden je u Programu Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima iz oblasti carina (u daljnjem tekstu: Program Ispita iz oblasti carina), iz Priloga 6. ovoga pravilnika.
- (2) Sadržaj ispitnih predmeta iz oblasti poreza naveden je u Programu Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima iz oblasti poreza (u daljnjem tekstu: Program Ispita iz oblasti poreza), iz Priloga 7. ovoga pravilnika.

Članak 17.

(Literatura za polaganje Ispita)

- (1) Ispit se polaze prema propisima kojim se regulira materija iz predmeta navedenih u članku 11, 14, odnosno 15. ovoga pravilnika, odnosno kojim je regulirano gradivo Programa Općeg i Posebnog dijela Ispita i koji su pobrojani u Prilogu 5, 6. i 7. ovoga pravilnika.

- (2) Pored propisa iz stavka (1) ovog članka, UNO može pripremiti i odgovarajuću literaturu za pojedine predmete (skripta, priručnik i dr.).
- (3) Kandidat je dužan pratiti nove propise, odnosno izmjene propisa koji su stupili na snagu, a kojim je regulirana oblast iz predmeta koji se polažu, neovisno od toga da li je došlo do izmjene pravnih propisa u Programu Ispita ili izmjene u literaturi pripremljenoj za polaganje Ispita.

DIO ČETVRTI - OBUKA ZA POLAGANJE ISPITA

Članak 18.

(Obuka)

- (1) U cilju pripreme Kandidata, obuka za polaganje ispita se organizira samo za polaganje Posebnog dijela Ispita.
- (2) Obuka iz stavka (1) ovoga članka se organizira u trajanju:
 - a) 20 radnih dana, za Kandidata sa visokim obrazovanjem
 - b) 15 radnih dana, za Kandidata sa srednjim obrazovanjem.
- (3) Odsjek za obuku vrši prikupljanje podataka o strukturi polaznika sa aspekta radnih mјesta na koje su raspoređeni ili bili raspoređeni, obrazovanja, dužine staža u temeljnoj djelatnosti, prijedloga rukovoditelja osnovne ustrojstvene jedinice iz koje zaposleni dolaze, broja kandidata koji ponavljaju ispit i dr. elemenata koji su od značaja za utvrđivanje razine obučenosti u obavljanju poslova osnovne djelatnosti, te temeljem analize podataka predlaže odluku o izvođenju obuke i polaganju ispita.
- (4) Odluku o izvođenju obuke i/ili polaganju Ispita donosi ravnatelj UNO.
- (5) Izuzetno od st. (1) i (2) ovoga članka, ravnatelj UNO može donijeti odluku da se ne provodi obuka za zaposlene koji na poslovima osnovne djelatnosti rade najmanje pet godina ili da se obuka provodi samo za pojedine predmete ili u kraćem trajanju.

Članak 19.

(Organiziranje provođenja obuke)

- (1) Obuku za polaganje Posebnog dijela Ispita organizira Odsjek za obuku, na bazi osiguranja noćenja i ishrane Kandidata tijekom trajanja obuke i/ili polaganja Ispita.
- (2) Odsjek za obuku obavještava rukovoditelja osnovne ustrojstvene jedinice UNO o datumu početka obuke, koji o istom obavještava Kandidata i njegovog rukovoditelja.
- (3) Obuka ima karakter radne obveze i održava se u redovitom radnom vremenu.

Članak 20.

(Realizacija obuke)

- (1) Obuka se provodi temeljem Programa Ispita.
- (2) Obuku realiziraju predavači koje rješenjem imenuje ravnatelj UNO iz reda zaposlenih u UNO koji imaju: visoko obrazovanje, položen Ispit ili je oslobođen od polaganja Posebnog dijela Ispita (ukoliko je raspoređen na radno mjesto za koje je propisana obveza polaganja), najmanje pet godina radnog staža u UNO, istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu predavača i koji nije kažnjavan za povrede službene dužnosti.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovoga članka, ukoliko za neku oblast nije moguće odrediti predavača iz reda zaposlenih u UNO, za predavača se može angažirati vanjski suradnik koji ispunjava kriterij da se radi o stručnjaku koji ima istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu predavača.

DIO PETI - POLAGANJE ISPITA

Članak 21.

(Polaganje Općeg dijela Ispita)

- (1) Opći dio Ispita se polaže usmeno, odgovaranjem na tri pitanja iz svakog predmeta iz Programa za polaganje Općeg dijela Ispita, koja je Kandidat prethodno izvukao.
- (2) Prije odgovaranja, Kandidat ima pravo na 15 minuta pripreme.
- (3) U pogledu imenovanja Povjerenstva, ocjenjivanja, ponašanja Kandidata, odustanka od polaganja i drugih pitanja koja nisu izričito normirana a koja se odnose na polaganje Općeg dijela Ispita, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog pravilnika kojim je regulirano polaganje Posebnog dijela Ispita.

Članak 22.

(Polaganje Posebnog dijela Ispita)

- (1) Pravo na polaganje Posebnog dijela Ispita stiče Kandidat koji je položio Opći dio Ispita i koji je pohadao najmanje 75 % održane obuke.
- (2) Ispit iz stavka (1) ovoga članka se polaže pismeno i usmeno.
- (3) Pravo na polaganje usmenog dijela Posebnog dijela Ispita stiče Kandidat koji je položio pismeni dio Ispita.

Članak 23.

(Pismeni dio Posebnog dijela Ispita)

- (1) Pismeni dio Posebnog dijela Ispita se sastoji od provjere stečenih znanja i vještina kroz rješavanje praktičnih primjera i problemske situacije.
- (2) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za Kandidata sa visokim obrazovanjem priprema član Povjerenstva koji je ispitivač iz predmeta Carinska tarifa, podrijetlo robe i carinska vrijednost.
- (3) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za Kandidata sa srednjim obrazovanjem priprema član Povjerenstva koji je ispitivač iz predmeta Osnove Carinske tarife.
- (4) Zadatak za pismeni dio Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza za Kandidata sa visokim obrazovanjem priprema član Povjerenstva koji je ispitivač iz predmeta Porezni sustav i porezni postupak simulacijom vršenja kontrole sa zadatim parametrima i izradom zapisnika o kontroli.
- (5) Zadatak iz pismenog dijela Posebnog dijela Ispita priprema se neposredno prije početka Ispita.
- (6) Od trenutka utvrđivanja pitanja za pismeni dio Ispita do okončanja pismenog dijela Ispita, utvrđeni zadatak i njegovi elementi predstavljaju službenu tajnu.

Članak 24.

(Korištenje pomagala)

- (1) Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog dijela Posebnog dijela Ispita, za vrijeme izrade zadatka može koristiti potrebna tehnička pomagala (kemijska, kalkulator i dr.) i odgovarajuće propise.
- (2) Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog dijela Posebnog dijela Ispita, za vrijeme trajanja ispita ne smije koristiti mobitel i drugo sredstvo u elektroničkom obliku kojim bi bilo omogućeno slanje podataka izvan prostorije u kojoj se obavlja pismeni ispit, kao i nedozvoljeno pomagalo u papirnatom obliku, te u slučaju kršenja navedene zabrane može biti udaljen sa Ispita i smatra se da Ispit nije položio.

Članak 25.

(Trajanje polaganja pismenog dijela Ispita)

- (1) Pismeni dio Posebnog dijela Ispita traje najduže tri sata.

- (2) Za vrijeme trajanja pismenog dijela Ispita, Kandidat ne može izlaziti iz prostorije u kojoj se odvija ispit.

Članak 26.

(Polaganje usmenog dijela Posebnog dijela Ispita)

- (1) Prije početka usmenog dijela Posebnog dijela Ispita, predsjednik Povjerenstva priopćava kandidatima imena članova Povjerenstva i pita za prigovor na sastav Povjerenstva, te priopćava rezultate pismenog dijela Ispita.
- (2) Usmeni dio ispita polaže se pred Povjerenstvom u punom sastavu.
- (3) Ukoliko iz opravdanih razloga član Povjerenstva imenovan za određeno ispitno gradivo nije u mogućnosti da tog dana bude u ispitnom povjerenstvu, o tome obavještava tajnika Povjerenstva, koji u tom slučaju poziva njegovog zamjenika da nazoči polaganju usmenog dijela ispita. Ukoliko je i zamjenik spriječen da nazoči polaganju, ravnatelj UNO može rješenjem odrediti ad hoc zamjenu iz reda članova Povjerenstva na drugom ispitnom predmetu ili iz reda zaposlenih koji ispunjavaju uvjete propisane člankom 36. stavak (3) ovoga pravilnika.
- (4) Na usmenom dijelu ispita, Kandidat se ispituje iz pojedinih predmeta po redu koji odredi predsjednik Povjerenstva, tako što odgovara na tri pitanja iz svakog predmeta, koja je prethodno izvukao.
- (5) Prije nego što počne odgovarati, Kandidat ima 30 minuta za pripremu.

Članak 27.

(Polaganje ispita u izvanrednim okolnostima)

- (1) U slučaju nastupanja izvanrednih okolnosti koje onemogućavaju polaganje Ispita na način propisan u čl. 21. do 26. ovog pravilnika (elementarna nepogoda, viša sila, druge nepredvidene okolnosti ili provođenje epidemioloških mjer za zaštitu od zaraznih bolesti), Ispit se polaže samo pismeno.
- (2) Odluku o polaganju ispita u slučaju nastupanja izvanrednih okolnosti donosi ravnatelj UNO.
- (3) Polaganje Ispita u izvanrednim okolnostima može da traje najduže tri sata.
- (4) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, polaganje Ispita se vrši pismenim odgovaranjem na tri pitanja iz svakog ispitnog predmeta.

Članak 28.

(Ocjenvivanje)

- (1) Nakon završetka ispita, Kandidat napušta prostoriju u kojoj se održava Ispit, a Povjerenstvo, uz nazočnost tajnika, analizira odgovore Kandidata i ocjene ispitivača za svako ispitno gradivo i donosi odluku o rezultatu Ispita.
- (2) Uspjeh Kandidata na pismenom dijelu Ispita ocjenjuje se ocjenom "položio" ili "nije položio".
- (3) Poznavanje gradiva na usmenom ispitu ocjenjuje se za svaki predmet posebno, ocjenama od 1 do 5 ovisno od iskazanog znanja.
- (4) Ocjenom 1 ocjenjuje se Kandidat koji nije pokazao dovoljno poznavanje gradiva iz određenog predmeta i znači da isti nije položio taj predmet.
- (5) Konačan uspjeh Kandidata na usmenom dijelu Ispita, Povjerenstvo utvrđuje prosječnom ocjenom svih predmeta koje je usmeno polagao i opisnom ocjenom "položio" ili "nije položio".
- (6) Predsjednik Povjerenstva javno i u nazočnosti članova Povjerenstva priopćava kandidatima ocjene njihovog konačnog uspjeha na Ispitu.

Članak 29.

(Ponašanje Kandidata na Ispitu)

- (1) Kandidat koji pristupa predavanjima i Ispitu mora se ponašati sukladno Kodeksu ponašanja zaposlenih u UNO.
- (2) Predsjednik Povjerenstva ne dozvoljava Kandidatu koji nije odjeven ili se ne ponaša sukladno Kodeksu ponašanja zaposlenih u UNO da pristupi Ispitu, već mu se određuje novi termin polaganja što se zapisnički konstatiра.
- (3) Ukoliko Kandidat koji je pristupio polaganju pismenog, odnosno usmenog dijela Ispita, remeti red za vrijeme trajanja Ispita ili koristi mobitel i druga nedozvoljena sredstva u elektroničkom ili papirnatom obliku, udaljava se sa Ispita.
- (4) Kandidat iz st. (2) i (3) ovoga članka, upućuje se na ponovno polaganje cijelog Ispita.
- (5) Udaljavanje Kandidata sa ispita konstatiра se u zapisniku o polaganju Ispita, te se obaveštava rukovoditelj osnovne ustrojstvene jedinice.

Članak 30.

(Zapisnik)

- (1) O polaganju ispita vode se zapisnici i to Pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita, uz naglašavanje o kojem dijelu Ispita se radi i Zbirni zapisnik o polaganju Ispita.
- (2) Pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita sadrži podatke o polaganju ispita za svakog Kandidata ponaosib i to:
 - a) Sastav Povjerenstva,
 - b) Ime, ime jednog roditelja i prezime Kandidata,
 - c) Broj službene šifre Kandidata,
 - d) Podaci o obrazovanju,
 - e) Podaci radnom mjestu na koje je raspoređen,
 - f) Podaci o obrazovanju za koju je ranije polagao ispit,
 - g) Datum polaganja Ispita,
 - h) Označavanje koji dio Ispita se polaze,
 - i) Uspjeh pismenog dijela Ispita, ukoliko se polaze Posebni dio ispita,
 - j) Pitanja postavljena Kandidatu na usmenom dijelu Ispita iz pojedinačnih predmeta, sa ocjenama, i
 - k) Ocjena konačnog uspjeha kandidata na pismenom i usmenom dijelu Ispita.
- (3) Uz pojedinačni zapisnik o polaganju Ispita iz stavka (2) ovoga članka, prilaže se i izrađeni pisani zadatak Kandidata, ako je isti polagao Posebni dio Ispita.
- (4) Zbirni zapisnik o polaganju Ispita sadrži:
 - a) Sastav Povjerenstva,
 - b) Označavanje koji dio Ispita se polaze,
 - c) Datum polaganja uz navođenje datuma polaganja pismenog i usmenog dijela ispita ako se radi o polaganju Posebnog dijela Ispita,
 - d) Broj kandidata koji je prijavljen za polaganje,
 - e) Broj kandidata koji je pristupio polaganju,
 - f) Podatke o rezultatima Ispita za grupu kandidata koji su polagali ispit istog dana (polozili, popravni, odgodili, odustali i dr.).
- (5) Zapisnike o tijeku Ispita vodi tajnik Povjerenstva.
- (6) Zapisnike pored tajnika potpisuje i predsjednik Povjerenstva.

Članak 31.

(Odgadanje pohađanja obuke i/ili polaganja Ispita)

- (1) Kandidat može iz opravdanih razloga odgoditi pohađanje obuke i/ili polaganje Ispita u terminu koji mu je određen.
- (2) U slučaju iz stavka (1) ovoga članka, Kandidat je dužan pismeno obavijestiti Odsjek za obuku i rukovoditelja osnovne ustrojstvene jedinice najkasnije do dana određenog za pohađanje obuke ili polaganje ispita.

- (3) Uz pismenu obavijest iz stavka (2) ovoga članka, dostavljaju se i dokazi iz kojih je vidljiva opravdanost razloga odgadanja.
- (4) Opravdanim razlozima smatra se bolest i drugi poremećaji zdravlja Kandidata, te druga izvanredna okolnost koja se odnosi na Kandidata, nastala nakon utvrđenja i objave rasporeda pohađanja obuke i polaganja ispita, a koja Kandidata onemogućava u pohađanju obuke i/ili polaganju ispita u vremenu utvrđenim rasporedom.
- (5) Ukoliko je Kandidat pravovremeno dostavio obavijest iz koje je vidljivo da iz opravdanih razloga ne može pristupiti ispitu, smatra se da je Ispit odgođen, odnosno da nije ni održan, što se konstatiра u zapisniku.

Članak 32.

(Nepristupanje obuci i/ili Ispitu)

- (1) Kandidat koji nije pristupio pohađanju obuke, niti je Ispit odgodio, kao i Kandidat koji je pristupio pohađanju obuke i tijekom njegovog trajanja odustao bez opravdanih razloga, smatra se da Ispit nije položio.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, Kandidat se ponovno poziva na pohađanje obuke u sljedećem roku planiranom za obuku i polaganje Ispita za tu razinu obrazovanja.
- (3) Kandidat koji nije pristupio polaganju Ispita, niti je Ispit odgodio, kao i Kandidat koji je pristupio polaganju Ispita i tijekom njegovog trajanja odustao bez opravdanih razloga, smatra će se da Ispit nije položio.
- (4) U slučaju iz stavka (3) ovoga članka, na ponovno polaganje Ispita se primjenjuju odredbe ovoga pravilnika koje se odnose na polaganje cijelog ispita.
- (5) O nepristupanju Kandidata obuci i/ili Ispitu, odnosno odustanku od obuke i/ili Ispita bez opravdanog razloga, obaveštava se rukovoditelj osnovne ustrojstvene jedinice koja je Kandidata prijavila za polaganje.

Članak 33.

(Odustanak od započetog pohađanja obuke i od polaganja tijekom Ispita)

- (1) Ukoliko Kandidat iz zdravstvenog ili drugog opravdanog razloga odustane od započetog pohađanja obuke prije nego što je odslušao 75% predavanja, obuku će ponovo pohađati u sljedećem roku planiranom za polaganje Ispita za tu razinu obrazovanja.
- (2) Ukoliko Kandidat iz zdravstvenog ili drugog opravdanog razloga odustane od započetog polaganja Ispita, Povjerenstvo razlog odgadanja Ispita unosi u zapisnik o polaganju Ispita.
- (3) Kandidat koji je započeo polaganje Ispita mora nastaviti polaganje Ispita u sljedećem roku planiranom za polaganje Ispita za tu razinu obrazovanja.
- (4) U opravdanom slučaju, ravnatelj UNO može odlučiti da se Kandidatu odredi duži rok i odobri polaganje u drugom terminu.
- (5) Ukoliko Kandidat koji je započeo polaganje Ispita ne pristupi polaganju, odnosno ne nastavi s polaganjem Ispita u rokovima iz st. (1), (3) ili (4) ovoga članka, iz neopravdanog razloga, smatra se da ispit nije položio.
- (6) Kandidat koji ne pristupi polaganju, odnosno ne nastavi sa polaganjem Ispita u rokovima iz st. (1), (3) i (4) ovoga članka, iz opravdanog razloga, može se odobriti pohađanje obuke, odnosno polaganje Ispita sa skupinama izvan utvrđenih rokova, ukoliko u vrijeme pristupanja polaganju ispunjava uvjete za polaganje Posebnog dijela Ispita.

Članak 34.

(Neodazivanje pozivu na Ispit)

Kandidat koji na tri uzastopna poziva na pohađanje obuke za ispit ili na polaganje ispita, ne pristupi polaganju Ispita bez opravdanog razloga, smatra se da ispit nije položio i gubi pravo polaganja Ispita za to radno mjesto, te se raspoređuje na upražnjeno radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i za koje nije predviđeno polaganje Ispita, a ukoliko nema odgovarajućeg upražnjenog radnog mjesto, na imenovanog se primjenjuju pozitivni propisi kojim je regulirana prekobrojnost.

DIO ŠESTI - POVJERENSTVO ZA POLAGANJE ISPITA

Članak 35.

(Povjerenstvo)

- (1) Za polaganje Ispita obrazuju se Povjerenstva za polaganje Ispita i to:
 - a) Povjerenstvo za polaganje Općeg dijela Ispita,
 - b) Povjerenstvo za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti carina sa visokim obrazovanjem,
 - c) Povjerenstvo za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti carina sa srednjim obrazovanjem i
 - d) Povjerenstvo za polaganje Ispita za kandidate iz oblasti poreza.
- (2) Ukoliko postoji obveza polaganja Ispita za Kandidata sa višom stručnom spremom, isti polaže pred Povjerenstvom za polaganje Ispita za kandidate sa visokim obrazovanjem.

Članak 36.

(Imenovanje Povjerenstva)

- (1) Povjerenstvo za polaganje Ispita rješenjem imenuje ravnatelj UNO, pri čemu određuje ispitivača za svaki predmet, kao i predsjednika Povjerenstva.
- (2) Povjerenstvo za polaganje Općeg dijela Ispita ima tri člana, a Povjerenstvo za polaganje Posebnog dijela Ispita ima pet članova, uključujući i predsjednika Povjerenstva.
- (3) Predsjednik i članovi Povjerenstva se imenjuju iz reda zaposlenih u UNO koji imaju: visoko obrazovanje, položen Ispit ili je oslobođen od polaganja Posebnog dijela Ispita (ukoliko je raspoređen na radno mjesto za koje je propisana obveza polaganja), najmanje pet godina radnog staža u UNO, istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu člana Povjerenstva tj. ispitivača, te da nije kažnjavan za povrede službene dužnosti.
- (4) Izuzetno od stavka (3) ovoga članka, ukoliko za neku oblast nije moguće odrediti člana Povjerenstva iz reda zaposlenih u UNO, za člana se može angažirati vanjski suradnik koji ispunjava kriterij da se radi o stručnjaku koji ima istaknute rezultate u radu i/ili stručne radove u oblasti za koju se angažira u svojstvu člana Povjerenstva tj. ispitivača.
- (5) Rješenjem iz stavka (1) ovoga članka određuje se zamjenik predsjednika Povjerenstva, kao i zamjenici članova Povjerenstva.

Članak 37.

(Predsjednik Povjerenstva)

Predsjednik Povjerenstva je odgovoran za:

- a) Predlaganje Poslovnika o radu Povjerenstva,
- b) Zakonito provođenje Ispita,
- c) Uskladenu primjenu ispitnih kriterija,
- d) Korektan odnos članova Povjerenstva i tajnika prema Kandidatu,
- e) Ostvarenje uvjeta za provođenje Ispita,
- f) Održavanje reda tijekom provođenja Ispita,
- g) Izdavanje uvjerenja o položenom Ispitu.

Članak 38.

(Tajnik Povjerenstva)

- (1) Administrativne i druge poslove za Povjerenstvo obavlja Odsjek za obuku u suradnji sa tajnikom Povjerenstva.
- (2) Tajnika Povjerenstva, odnosno njegovog zamjenika rješenjem imenuje ravnatelj UNO.
- (3) Tajnik Povjerenstva može se imenovati iz reda zaposlenih koji ima visoko obrazovanje, tri godine radnog staža i organizacijske sposobnosti.
- (4) Tajnik Povjerenstva ima obvezu da za Kandidata koji polaže Ispit:
 - a) Utvrdi osobne podatke,
 - b) Upozna Kandidata koji je pristupio polaganju ispita s njegovim pravima i obvezama,
 - c) Nazoči pismenom i usmenom dijelu Ispita i neposredno vodi zapisnik o Ispitu,
 - d) Administrativno-tehnički obradi predmet prije dostavljanja uvjerenja,
 - e) Pošalje obavijest o rezultatima polaganja ispita osnovnoj ustrojstvenoj jedinici UNO u kojoj je Zaposleni raspoređen za obavljanje poslova i zadatka,
 - f) Dostavi uvjerenje o položenom Ispitu Zaposlenom i u njegov dosje.

Članak 39.

(Poslovnik o radu Povjerenstva)

Način rada Povjerenstva u provođenju pismenog i usmenog dijela Ispita, odlučivanje, uključujući i održavanje zaključne sjednice Povjerenstva, te druga pitanja iz djelokruga rada Povjerenstva, detaljno se regulira poslovnikom o radu kojeg na prijedlog predsjednika Povjerenstva, Povjerenstvo usvaja prostom većinom glasova prije početka rada.

Članak 40.

(Naknada)

- (1) Predsjednik, članovi i tajnik Povjerenstva za obavljanje poslova u svezi s Ispitom, odnosno za rad u Povjerenstvu imaju pravo na naknadu.
- (2) Visinu naknade određuje ravnatelj UNO posebnim rješenjem.

DIO SEDI - POPRAVNI ISPIT I PONAVLJANJE ISPITA

Članak 41.

(Popravni ispit)

- (1) Kandidat koji na prvom polaganju Općeg dijela Ispita nije položio dva predmeta, ponavlja polaganje cijelog Općeg dijela Ispita.
- (2) Nakon ponavljanja polaganja cijelog Općeg dijela Ispita iz stavka (1) ovoga članka, Kandidat nema pravo polagati popravni Općeg dijela Ispita.
- (3) Nakon prvog polaganja, odnosno pristupanja polaganju Općeg dijela Ispita, Kandidat koji ne položi jedan predmet, ima pravo pristupiti na popravni Ispit iz tog predmeta.
- (4) Nakon prvog polaganja, odnosno pristupanja polaganju Posebnog dijela Ispita, Kandidat koji ne položi najviše dva predmeta, ima pravo pristupiti dva puta na popravni Ispit iz tih predmeta.
- (5) Kandidat koji na prvom polaganju nije položio pismeni dio Posebnog dijela Ispita, odnosno tri ili više predmeta na usmenom Posebnog dijela Ispita, ponavlja polaganje cijelog Posebnog dijela Ispita.
- (6) Nakon ponavljanja polaganja cijelog Posebnog dijela Ispita iz stavka (5) ovoga članka, Kandidat ima pravo još jednom polagati popravni Posebnog dijela Ispita iz najviše dva predmeta.

Članak 42.

(Gubitak prava polaganja)

- (1) U slučajevima iz članka 41. ovoga pravilnika, Kandidat koji u posljednjem pokušaju ne položi Opći ili Posebni dio Ispita, gubi pravo polaganja ispita za to radno mjesto.
- (2) O gubitku prava polaganja Ispita, Odsjek za obuku donosi zaključak o obustavi postupka polaganja Ispita, koje se dostavlja Kandidatu i rukovoditelju osnovne ustrojstvene jedinice iz koje Kandidat dolazi.
- (3) Na zaključak iz stavka (2) ovoga članka, može se izjaviti prigovor ravnatelju UNO u roku od osam dana od dana prijema zaključka.
- (4) Po konačnosti zaključka iz stavka (2) ovoga članka, Kandidat se rasporeduje na upražnjeno radno mjesto koje odgovara njegovoj razini obrazovanja i za koje nije predviđeno polaganje Ispita, a ukoliko nema odgovarajućeg upražnjenog radnog mjesta, status zaposlenog rješava se sukladno odredbama pozitivnih propisa koje se odnose na prekobrojnost zaposlenih.

DIO OSMI - IZDAVANJE UVJERENJA**Članak 43.**

(Uvjerenje)

- (1) Zaposlenom koji je položio Opći dio Ispita, UNO izdaje Uvjerenje o položenom Općem dijelu stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza (u dalnjem tekstu: Uvjerenje o položenom Općem dijelu Ispita), na obrascu iz Priloga 8. ovoga pravilnika.
- (2) Zaposlenom koji je položio Posebni dio Ispita, UNO izdaje Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza (u dalnjem tekstu: Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu Ispita), na obrascu iz Priloga 9. ovoga pravilnika.

Članak 44.

(Izdavanje uvjerenja)

- (1) Administrativno tehničke poslove oko izдавanja Uvjerenja iz članka 43. ovoga pravilnika obavlja Odsjek za obuku.
- (2) Uvjerenje se izdaje u tri primjerka od kojih jedan za Kandidata, jedan se dostavlja mjerodavnoj ustrojstvenoj jedinici za ulaganje u osobni dosje Kandidata, dok treći primjerak ostaje u Odsjeku za obuku.

DIO DEVETI - EVIDENCIJA**Članak 45.**

(Evidencija o Ispitu)

- (1) Evidencije o Kandidatima koji su polagali Ispit, o provedenim obukama i položenom Ispitu vodi se u Odsjeku za obuku.
- (2) Evidencija iz stavka (1) ovoga članka se vodi u elektroničkom obliku.

Članak 46.

(Sadržaj evidencije)

Evidencija o Kandidatima koji polažu Ispit sadrži sljedeće podatke:

- a) Prezime, ime roditelja i ime;
- b) Naziv ustrojstvene jedinice koja je uputila Kandidata;
- c) Radno mjesto na koje je Kandidat raspoređen;
- d) Službena šifra Kandidata;
- e) Obrazovanje Kandidata;
- f) Datum i mjesto rođenja;
- g) Spol;
- h) Redni broj polaganja;
- i) Datum polaganja Ispita;
- j) Označavanje dijela Ispita koji se polaže,

- k) Označavanje oblasti za koju se Ispit polaže (ukoliko se radi o Posebnom dijelu Ispita)
- l) Da li je provedena obuka i koja;
- m) Datum polaganja redovitog ispita;
- n) Datum polaganja popravnog ispita;
- o) Predmeti iz kojih polaže popravni ispit;
- p) Koji put polaže ispit;
- r) Ocijene po predmetima;
- s) Prosječna ocjena;
- t) Broj i datum izdavanja uvjerenja o položenom ispitu.

DIO DESETI - ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 47.**

(Podnošenje zahtjeva zaposlenih koji imaju obvezu polaganja u vrijeme stupanja na snagu pravilnika)

- (1) Zaposleni koji je u vrijeme stupanja na snagu ovoga pravilnika trajno raspoređen na radno mjesto iz osnovne djelatnosti u smislu članka 2. ovoga pravilnika, a ima obvezu polaganja Ispita, dužan je prijavu za polaganje Općeg dijela Ispita podnijeti na obrascu iz Priloga 1. ovoga pravilnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga pravilnika.
- (2) Zaposleni iz stavka (1) ovoga članka, dužan je prijavu za polaganje Posebnog dijela Ispita podnijeti na obrascu iz Priloga 2. ovoga pravilnika, najkasnije u roku od 15 dana od dana kad je položen Opći dio Ispita ili dana kada je dobiveno rješenje o oslobođanju od polaganja tog dijela Ispita.
- (3) Prijava za polaganje Ispita iz st. (1) i (2) ovoga članka se podnosi na način propisan u članku 9. ovoga pravilnika.

Članak 48.

(Priznavanje ranije položenog carinskog ispita)

- (1) Zaposleni koji su položili carinski ispit u bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili nekoj od država nastalih nakon njenog raspada, odnosno u Republičkoj Upravi carina ili Federalnoj carinskoj upravi, priznaje se položen Ispit iz oblasti carina.
- (2) Uvjet za priznavanje carinskog ispita iz stavka (1) ovoga članka je ispunjen samo ukoliko je zaposleni položio Ispit za razinu obrazovanja koji odgovara razini obrazovanja prema trenutnom rasporedu.
- (3) Zahtjev za priznavanje položenog ispita, zaposleni iz stavka (1) ovoga članka podnosi Odsjeku za upravljanje ljudskim potencijalima, koja ustrojstvena jedinica cijeni opravdanost postavljenog zahtjeva i izrađuje načrt rješenja, te isto dostavlja pomoćniku ravnatelja Sektora za poslovne usluge na donošenje.
- (4) Jedan primjerak rješenja iz stavka (3) ovoga članka se dostavlja Odsjeku za obuku.
- (5) Na rješenje iz stavka (3) ovoga članka kojim je odbijen zahtjev za priznavanje položenog ispita, može se izjaviti prigovor ravnatelju UNO, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.
- (6) Zaposleni iz stavka (1) ovoga članka, ukoliko ispunjava uvjete iz članka 5. stavak (2) ovoga pravilnika ima pravo na oslobođanje cijelog Ispita.

Članak 49.

(Prilozi)

Sastavni dio ovoga pravilnika su:

- a) Prilog 1 - Prijava za polaganje Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza;
- b) Prilog 2 - Prijava za polaganje Posebnog stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza;

- c) Prilog 3 - Prijava rukovoditelja osnovne ustrojstvene jedinice za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih;
- d) Prilog 4 - Prijava za polaganje Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza sukladno članku 13. pravilnika;
- e) Prilog 5 - Program Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza;
- f) Prilog 6 - Program Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza iz oblasti carina;
- g) Prilog 7 - Program Posebnog dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza iz oblasti poreza;

- h) Prilog 8 - Uvjerenje o položenom Općem dijelu stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza;
- i) Prilog 9 - Uvjerenje o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza.

Članak 50.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-2-616-5/24
07. ožujka 2024. godine

Banja Luka

Ravnatelj
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

Prilog 1.

P R I J A V A
za polaganje Općeg dijela
stručnog ispita za rad
na poslovima neizravnih poreza

U skladu sa člankom 9. Pravilnika o polaganju Stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje iz Općeg dijela stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza:

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UNO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UNO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
9.	Datum raspoređivanja na radno mjesto	
10.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnositelj zahtjeva

Prilog 2.

P R I J A V A
za polaganje Posebnog dijela
stručnog ispita za rad
na poslovima neizravnih poreza

U skladu sa člankom 9. Pravilnika o polaganju Stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje Posebnog dijela stručnog ispita iz oblasti _____, za zaposlene sa _____ obrazovanjem:

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UNO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UNO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
9.	Datum rasporedivanja na radno mjesto	
10.	Datum polaganja Općeg dijela Ispita	
11.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnositelj zahtjeva

Prilog 3.

(Naziv osnovne ustrojstvene jedinice)

P R I J A V A
za polaganje stručnog ispita za rad
na poslovima neizravnih poreza

U skladu sa člankom 9. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje (zaokružiti točku na koju se prijave odnose):

- a) Općeg dijela Ispita,
 - b) Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za visoku stručnu spremu,
 - c) Posebnog dijela Ispita iz oblasti carina za srednju stručnu spremu
 - d) Posebnog dijela Ispita iz oblasti poreza,

za sljedeće zaposlene:

Provjerom je utvrđeno da svi zaposleni ispunjavaju kriterije propisane za pristupanje polaganju stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje.

Uz ovu prijavu se prilažu i pojedinačne prijave imenovanih podnesene na obrascu Priloga pravilnika i akti rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica o dostavljanju istih i ispunjenosti uvjeta i to:

1.
2.
3.

Mjesto i datum _____

(Rukovoditelj osnovne ustrojstvene jedinice)

Prilog 4.

P R I J A V A
za polaganje Posebnog dijela Ispita
u skladu sa člankom 13. pravilnika

U skladu sa člankom 13. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje, podnosim prijavu za polaganje Posebnog dijela Ispita iz oblasti _____.

1.	Prezime (ime roditelja) i ime zaposlenog	
2.	Dan, mjesec i godina rođenja	
3.	Mjesto rođenja	
4.	Stečeno obrazovanje	
5.	Datum zasnivanja radnog odnosa UNO	
6.	Datum zasnivanja radnog odnosa u UNO na neodređeno vrijeme	
7.	Službena šifra zaposlenog	
8.	Datum polaganja Općeg dijela Ispita	
9.	Naziv položenog Posebnog dijela stručnog ispita	
10.	Datum prethodnog polaganja stručnog ispita	
11.	Naziv radnog mjesta na koji je zaposleni raspoređen	
12.	Datum raspoređivanja na radno mjesto	
13.	Napomene i primjedbe	

Mjesto i datum _____

Podnositelj zahtjeva

Prilog 5.

**PROGRAM OPĆEG DIJELA STRUČNOG ISPITA
ZA RAD NA POSLOVIMA NEIZRAVNIH POREZA**

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Ustrojstvo i mjerodavnost UNO	Institucionalna struktura i dužnosti UNO prema Zakonu o sustavu neizravnog oporezivanja i Zakonu o Upravi za neizravno oporezivanje; Ustrojstvo UNO, ovlaštenja i nadležnosti; Ovlaštene službene osobe i njihove nadležnosti;
2.	Sastav Upravnog odbora UNO, mjerodavnost i odlučivanje; Odnos UNO prema Upravnom odboru UNO.	Sastav i imenovanje članova Upravnog odbora UNO; Mjerodavnost Upravnog odbora UNO; Donošenje odluka Upravnog odbora UNO; Postupanje UNO u odnosu na Upravni odbor UNO (priprema materijala i realizacija odluka);
3.	Kodeks ponašanja zaposlenih u UNO	Svrha, standardi i cilj pravila; Odgovornost zaposlenih; Odnosi sa građanima; Primanje darova, gostoprimstva i drugih beneficija; Nepristrasnost, izbjegavanje sukoba interesa i nespojivosti; Ponašanje vezano za novčana sredstva; Povjerljivost i korištenje službenih informacija; Uporaba imovine UNO; Radno okruženje; Izjave (o pokrenutom kaznenom postupku, izrečenim kaznenim sankcijama, ponudi povlastica, primljenim/ponuđenim darovima ili gostoprimstvu, sukobu interesa, nespojivosti sa dužnostima u UNO, o imovini i djelatnostima); Povrede Kodeksa koje za posljedicu imaju stegovnu odgovornost.
4.	Stegovna i materijalna odgovornost zaposlenih u UNO	Uopćeno o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti; Načela stegovnog postupka; Stegovna odgovornost i povrede službene dužnosti; Stegovni postupak; Izvršenje izrečenih stegovnih mjera i evidencija; Suspenzija zaposlenog; Materijalna odgovornost zaposlenog.

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUXVAĆENA
MATERIJA OPĆEG DIJELA STRUČNOG ISPITA**

1. Zakon o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 i 91/17);
2. Zakon o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05);
3. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji u UNO ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23);
4. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17);
5. Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 50/08, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
6. Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17 i 59/22);
7. Kodeks ponašanja zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje;
8. Pravilnik o stegovnoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 6/20).

Prilog 6.

**PROGRAM POSEBNOG DIJELA
STRUČNOG ISPITA ZA RAD NA POSLOVIMA
IZ OBLASTI CARINA**

I. Program obuke za službenike sa visokim obrazovanjem

a) Carinski sustav i postupak.....50 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti carinskog sustava	Pojam carinskog sustava; Propisi iz oblasti carina; Oblast primjene i ciljevi Zakona o carinskoj politici u BiH; Međunarodni ugovori; Značenje osnovnih pojmoveva i instituta carinskog sustava (carinsko područje, carinski status robe, carinski nadzor, carinska kontrola, uvozne pristojbe, izvozne pristojbe, carinske formalnosti i drugi pojmovi); Carinska obilježja.
2.	Prava i obveze osoba u odnosu na carinske propise	Razmjena informacija između carinskog organa i gospodarskih subjekata; Carinsko zastupanje; Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa; Pravo na priziv i mogućnost vođenja upravnog spora; Supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku i Zakona o postupku neizravnog oporezivanja; Informacije o primjeni carinskih propisa; Ovlašteni gospodarski subjekt (AEO);
3.	Dokumenti u carinskom postupku	Carinska dokumenta (carinske i druge deklaracije i obrasci u carinskom postupku; TIR karnet; ATA karnet; Obrazac 302 i drugo); Transportna dokumenta; Robna dokumenta (faktura, profaktura, specifikacija robe, lista pakiranja i drugo); Ostala dokumenta (uvjerenja, suglasnosti, dozvole i druga dokumenta koja izdaju inspekcijski organi i drugi nadležni organi);
4.	Unos robe u carinsko područje	Unos robe u carinsko područje; Doprimanje, i predočenje robe; Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka pod carinskim nadzorom; Privremeni smještaj robe i deklaracija za privremeni smještaj; Istovar ili pretovar i premještanje robe;
5.	Carinski odobreno postupanje ili uporaba robe	Pojam carinski odobrenog postupanja ili uporabe robe; Podjela carinskih postupaka;
6.	Postupak provoza (tranzit)	Pojam postupka provoza (tranzit) i druge definicije; Vanjski i unutarnji provoz; Nacionalna primjena i zajednički provozni

		postupak; Korisnik postupka provoza; Osiguranje duga u postupku provoza (vrste osiguranja i oslobođanje od polaganja osiguranja, polaganje osiguranja, slučajevi u kojima se ne polaze osiguranje i izuzeće od polaganja osiguranja); Provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu novog kompjuteriziranog provoznog sustava - NCTS (carinske formalnosti u polaznom, provoznom, incidentnom i određnom carinskom uredu); Carinska obilježja i druge mјere za identifikaciju robe; Pojednostavljenja u postupku provoza; Izuzeća od primjene postupka provoza uz uporabu NCTS-a; Rezervni postupak provoza; Postupak provoza po TIR karnetu; Postupak provoza po ATA karnetu; Čuvanje dokumenata; Postupak potrage i zaključivanje postupka provoza; Nastanak duga u postupku provoza, utvrđivanje dužnika i stvarnog duga i naplata duga; CTC Konvencija;
7.	Stavljanje robe u carinski postupak Carinska deklaracija u redovitom postupku carinjenja Postupak puštanja robe u slobodan promet	Obveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor; Obrazac, sadržaj i popunjavanje carinske deklaracije u redovitom postupku carinjenja; Podnošenje carinske deklaracije i predočenje robe u redovitom postupku carinjenja; Dokumenta koja se podnose uz carinsku deklaraciju; Obrada podnijete carinske deklaracije (prihvaćanje, provjera deklaracije; pregled robe i uzimanje uzorka; obračun carinskog duga; puštanje robe); Izmjena i poništavanje deklaracije; Posebne i druge mјere carinskog organa; Naknadna provjera carinske deklaracije; Puštanje robe u slobodan promet;
8.	Usmena carinska deklaracija i carinska deklaracija podnijeta drugim radnjama	Slučajevi i ograničenja podnošenja; Radnje koje se smatraju carinskom deklaracijom; Obračun pristojbi; Pravne posljedice; Zajedničke odredbe;
9.	Carinski postupci s ekonomskim dejstvom	Osnovne odredbe za sve postupke s ekonomskim dejstvom (definicije, zahtjev, odobrenje, ekonomski uvjeti, evidencija, uobičajeni oblici postupanja; završetak postupka, prijenos prava i obveza), Carinsko skladištenje; Unutarnja obrada; Obrada pod carinskom kontrolom; Privremeni uvoz; Vanjska obrada;
10.	Postupak izvoza	Trajni izvoz; Privremeni izvoz;
11.	Druge oblici carinski odobrenog postupanja ili uporabe robe	Slobodne zone (definicije, smještaj robe u slobodnu zonu, evidencija o robi, nadzor, rad

		slobodnih zona i iznošenje robe iz slobodnih zona); Ponovni izvoz; Uništenje robe; Ustupanje robe;
12.	Pojednostavljeni carinski postupci	Kućno uvozno carinjenje; Kućno izvozno carinjenje; Pojednostavljena carinska deklaracija; Nepotpuna carinska deklaracija;
13.	Povlašteni postupci	Oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi (carinske povlastice); Vraćena roba; Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora;
14.	Carinski dug i osiguranje za plaćanje (osim za postupak provoza)	Osiguranje za naplatu carinskog duga; Nastanak carinskog duga; Obračun i naplata carinskog duga (knjiženje, obaveštavanje dužnika, rok i postupci za plaćanje); Gašenje carinskog duga; Povrat i otpust pristojbi;

b) Carinska tarifa, podrijetlo robe i carinska vrijednost50 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Elementi za obračun uvoznih i izvoznih pristojbi i primjenu drugih mjera propisanih u trgovini robom	Carinska tarifa i tarifno svrstavanje robe; Podrijetlo robe (preferencijalno i nepreferencijalno podrijetlo); Carinska vrijednost robe (pravila za utvrđivanje carinske vrijednosti);
2.	Nomenklatura i svrstavanje robe s osvrtom na carinsko poznавanje robe Carinska tarifa	Opći pojmovi o nomenklaturi proizvoda i svrstavanju robe; Harmonizirana nomenklatura; Kombinirana nomenkultura EU; Sveza između Carinske tarife, Harmonizirane nomenklature i Kombinirane nomenklature EU; Temeljne odredbe iz Zakona o carinskoj tarifi; Tarifne odredbe u Zakonu o carinskoj politici u BiH i drugim propisima; Pojam i sastavni dijelovi Carinske tarife; Struktura i usklađivanje Carinske tarife; Temeljne karakteristike carinske tarife; Opća pravila za primjenu BH nomenklature; Srvstavanje robe po Carinskoj tarifi; Tarifni stav; Tarifna oznaka; Naimenovanje robe koje se upisuje u deklaraciju; Carinske stope u Carinskoj tarifi BiH, Carinske stope za robu koju uvoze fizičke osobe; Postupak svrstavanja; Preduvjeti ispravnog svrstavanja; Obvezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe; Pravni temelj za izdavanje obvezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe; Primjena obvezujuće informacije o tarifnom svrstavanju robe; Temeljne odredbe iz napomena uz Odjeljke i Glave; Srvstavanje proizvoda iz Odjeljaka i

		Glava Carinske tarife BiH s osvrtom na carinsko poznavanje robe; Svrstavanje setova u Carinsku tarifu.
3.	Carina Carinska vrijednost Pariteti isporuke (INCOTERMS)	Pojam, podjela i uloga carine; Podjela carina prema pravcu kretanja robe, prema cilju zbog kojeg se uvode, prema načinu obračunavanja, prema načinu propisivanja i prema ekonomsko-političkom dejstvu; Efekti carina (utjecaj carina na uvoz, domaću proizvodnju, cijene i kumulativno dejstvo carine); Pojam carinske vrijednosti i njena definicija po Zakonu o carinskoj politici u BiH; uvjeti za prihvatanje stvarno plaćene cijene za carinsko vrednovanje; Elementi carinske vrijednosti (faktura, troškovi prevoza, troškovi osiguranja i ostali troškovi); Popusti i dodaci u fakturama koji se uključuju i koji se ne uključuju u carinsku vrijednost; Način izračunavanja carinske vrijednosti ovisno od pariteta isporuke; Carina i druge uvozne pristojbe, takse i naknade;
4.	Podrijetlo robe	Temeljni pojmovi o podrijetlu robe; Nepreferencijalno podrijetlo; Preferencijalno podrijetlo; Opća shema preferencijala; Sporazumi o slobodnoj trgovini; Regionalna konvencija o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o podrijetlu robe Obvezujuća informacija o preferencijalnom podrijetlu robe; Definicija pojma „proizvodi s podrijetlom”; U cijelosti dobiveni proizvodi; Dovoljna obrada ili prerada; Pravilo o dopuštenim odstupanjima; Nedovoljna obrada ili prerada; Kumulacija podrijetla; Kvalifikacijska jedinica; Setovi; Neutralni elementi; Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje; Načelo teritorijalnosti; Neizmijenjenost; Izložbe; Povrat carine ili izuzeće od carine; Dokaz o podrijetlu; uvjeti za sastavljanje izjave o podrijetlu; Ovlašteni izvoznik; Postupak izdavanja potvrde o prometu robe EUR.1; Naknadno izdane potvrde o prometu robe EUR.1; Izdavanje duplikata potvrde o prometu robe EUR.1; Valjanost dokaza o podrijetlu; Slobodne zone; Zahtjevi u pogledu uvoza; Uvoz djelomičnih pošiljaka; Izuzeća iz dokaza o podrijetlu; Nepodudarnosti i formalne pogreške; Izjave dobavljača; Dokazne isprave, čuvanje dokaza o podrijetlu i popratne dokumentacije; Administrativna suradnja; Obavještavanje i suradnja; Provjera dokaza o podrijetlu; Provjera izjava dobavljača;

c) Porezni sustav.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni sustav	Definicija neizravnih poreza; Oporezivanje proizvoda porezom na dodanu vrijednost (pojam poreza na dodanu vrijednost, stope poreza, porezni obveznik, porezna obveza, plaćanje i zastarjelost za naplatu poreza, povrat PDV-a) Osnovica obračuna poreza na dodanu vrijednost i tehnika obračuna; Oslobođanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost; Oporezivanje proizvoda trošarinom (pojam trošarine, proizvodi koji se oporezuju trošarinom, porezni obveznik, nastanak porezne obveze, plaćanje i zastarjelost za naplatu trošarine); Osnovica, visina i obračun trošarine; Oslobođanje od plaćanja trošarine.

d) Vanjskotrgovinski i devizni sustav.....10 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Pojam vanjskotrgovinskog sustava i domaći izvori prava	Pojam vanjskotrgovinskog sustava; Domaći izvori prava vanjske trgovine;
2.	Međunarodne konvencije	Međunarodni izvori prava vanjske trgovine; Postupak donošenja međunarodnih ugovora i konvencija; Primjena međunarodnih konvencija; Upoznavanje sa sadržajem i regulativom pojedinih konvencija;
3.	Međunarodne organizacije	Subjekti vanjske trgovine i osobe u vanjskotrgovinskom prometu; Država, pravne osobe, fizičke osobe kao subjekti vanjskotrgovinskog prometa; Uvoz robe od strane fizičkih osoba; Međunarodne organizacije: Svjetska carinska organizacija (SCO), Ujedinjene nacije (UN), EU- osnivanje i organi; Komunitarno pravo, Usklađivanje propisa sa pravnom stečevinom EU (<i>Acquis communautaire</i>);
4.	Temeljni principi vanjskotrgovinskog poslovanja	Nacionalni tretman; Načelo slobodne trgovine; Ograničenja slobode trgovine – odnose se na AEO;
5.	Režimi uvoza i izvoza	Trgovinske mjere reguliranja uvoza i izvoza; Kvote - poređenje sa kontigentima; Dozvole - osvrt na procedure izdavanja dozvola; Mjere zaštite: antidampinška mjera, kompenzatorna mjera, zaštita od prekomjernog uvoza; Ostali režimi i mjere; Kompenzacioni poslovi;
6.	Pojam i vrsta tržišta Vanjska i unutarnja trgovina	Pojam, razvoj i podjela tržišta; Aukcijsko tržište; Sajamsko tržište; Berzansko tržište; Vanjska i unutarnja trgovina; Usluge u vanjskotrgovinskom prometu - leasing.

7.	Devizno poslovanje	Osnovni pojmovi u svezi sa deviznim sustavom; Izvori prava; Platni promet, Pojam rezidenta i nerezidenta; Devize, valute i vrijednosni papiri; Devizni tečaj i tečajne liste; Instrumenti plaćanja: ček, mjenica i dokumentarni akreditiv. Iznošenje, unošenje, slanje i primanje konvertibilnih maraka (BAM), deviza i vrijednosnih papira od strane fizičkih osoba; Devizna kontrola; Devizni prekršaji, postupak po deviznim prekršajima i zapisnik o deviznom prekršaju;
8.	Carinske mjere zaštite prava intelektualnog vlasništva	Pravni osnov; Pojam i vrste prava intelektualnog vlasništva; Postupak odobravanja carinskih mjer za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; Uloga, i mjerodavnost carinskog organa u provođenju mera zaštite intelektualnog vlasništva; Postupak carinskog organa prilikom otkrivanja povrede prava intelektualnog vlasništva; Obavještenje o sumnji o povredi prava intelektualnog vlasništva; Provođenje postupka u slučaju sumnje u povredu prava intelektualnog vlasništva; Baze podataka u svezi sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva;
9.	Kontrola strateške robe	Pojam i značaj strateških roba; Pravna regulativa; Međunarodne mјere ograničavanja i njihovo provođenje; Pojam oružja za masovno uništenje (Nuklearno oružje, kemijsko oružje, biološko oružje, radiološko oružje); Konvencionalno oružje; kontrola robe dvojne namjene; Materijali i oprema dvojne namjene; SCO vodič za implementaciju kontrole strateške trgovine; Identifikacija strateške robe i provođenje postupka provjere prilikom sumnje u robu dvojne namjene.

e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Suzbijanje krijumčarenja	Pojam krijumčarenja i suzbijanja krijumčarenja; Pojam i zadaci carinske kontrole u suzbijanju i otkrivanju delikata; Otkrivanje izvršitelja delikata; Dubinska kontrola i kontrola na graničnim prijelazima; Uloga timova za suzbijanje krijumčarenja; Kontrolirane isporuke; Dokazi u carinsko-prekršajnom postupku; Načini osiguravanja dokaza; Uređaji, alati i specijalni alati koji se koriste u carinskim kontrolama; Zapisnik o oduzimanju predmeta; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Izdavanje Prekršajnog naloga; Potvrda o

		privremeno zadržanoj robi; Zapisnik o izvršenom pretresu; Elementi, način i popunjavanja Zapisnika o privremenom oduzimanju robe; Pojam pregleda i pretresa kao mjere carinske kontrole; Vrste i karakteristike pretresa; Postupak prije i nakon pretresa; Postupak prilikom privremenog oduzimanja robe; Pretres fizičke osobe, prtljaga, prostorije (kabine) i prijevoznog/prijenosnog sredstva (putničkog automobila, autobusa, teretnog cestovnog vozila, željezničkog vozila, plovila, zrakoplova i kontejnera); Status broda i mogućnost pretresa; Modeli krijumčarenja; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam droga prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; Podjela i vrsta droga; Suzbijanje ilegalnog prometa opojnih droga i tijekovi krijumčarenja; Pojam prekursora; Načini krijumčarenja ilegalnih droga i lijekova;
2.	Obavještajni rad	Pojam informacije i podatka; Pojam obavještajne informacije i obavještajnog podatka; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam i vrsta baza podataka; Indikatori rizika u robnom prometu sa inostranstvom; Indikatori rizika poštanskom, cestovnom, vodnom i zračnom prometu; Indikatori rizika u putničkom prometu i kontejnerskom transportu robe; Temeljni zadaci i način funkcioniranja organizacijskih jedinica za obavještajni rad; Način rada Operativnog centra i zaprimanje informacija i podataka putem otvorene linije stop švercu; Način prikupljanja informacija; Sustav za razmjenu obavještajnih informacija (4x4), te procjena izvora i procjena informacije; Pojam i faze obavještajnog ciklusa; Suradnja sa drugim ustrojstvenim jedinicama u UNO, kao i suradnja sa drugim obavještajnim agencijama; Suradnja sa inozemnim carinskim administracijama i organizacijama; Baze podataka;
3.	Carinske istrage	Pojam i cilj carinskih istraga; Kontrola postojanja i autentičnosti carinske i prateće dokumentacije; Analiza podataka tijekom vođenja carinske istrage; Suradnja sa pravosudnim organima; Suradnja sa drugim ustrojstvenim jedinicama u UNO, kao i suradnja sa drugim agencijama za provođenje zakona na državnoj i entitetskoj razini; Suradnja sa inozemnim carinskim administracijama i

		organizacijama; Dokumentiranje i vođenje carinske istrage. Poduzimanje radnji sukladno zakonima koji reguliraju kaznene postupke u BiH;
4.	Carinski prekršaji	Mjerodavnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Carinski prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog.

II. PROGRAM OBUKE ZA SLUŽBENIKE SA SREDNJIM OBRAZOVANJEM

a) Osnovi carinskog sustava i postupka.....30 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti carinskog sustava	Pojam carinskog sustava; Propisi iz oblasti carina; Oblast primjene i ciljevi Zakona o carinskoj politici u BiH; Međunarodni ugovori; Značenje temeljnih pojmoveva i instituta carinskog sustava (carinsko područje, carinski status robe, carinski nadzor, carinska kontrola, uvozne pristojbe, izvozne pristojbe, carinske formalnosti i drugi pojmovi); Carinska obilježja.
2.	Prava i obveze osoba u odnosu na carinske propise (temeljne informacije)	Razmjena informacija između carinskog organa i gospodarskih subjekata; Carinsko zastupanje; Odluke koje se odnose na primjenu carinskih propisa; Pravo na priziv i mogućnost vođenja upravnog spora; Supsidijarna primjena Zakona o upravnom postupku i Zakona o postupku neizravnog oporezivanja; Informacije o primjeni carinskih propisa; Ovlašteni gospodarski subjekt (AEO);
3.	Dokumenti u carinskom postupku	Carinska dokumenta (carinske i druge deklaracije i obrasci u carinskom postupku; TIR karnet; ATA karnet; Obrazac 302 i drugo); Transportna dokumenta; Robna dokumenta (fakturna, profaktura, specifikacija robe, lista pakiranja i drugo); Ostali dokumenti (uvjerenja, suglasnosti, dozvole i drugi dokumenti koje izdaju inspekcijski organi i drugi mjerodavni organi);
4.	Unos robe u carinsko područje	Unos robe u carinsko područje; Dopravljanje, i predloženje robe; Prethodni pregled robe i uzimanje uzoraka pod carinskim nadzorom; Privremeni smještaj robe i deklaracija za privremeni smještaj;
5.	Carinski odobreno postupanje ili uporaba robe	Pojam carinski odobrenog postupanja ili uporabe robe; Podjela carinskih postupaka;

6.	Postupak provoza (tranzit)	Pojam postupka provoza (tranzit) i druge definicije; Vanjski i unutarnji provoz; Nacionalna primjena i zajednički provozni postupak; Korisnik postupka provoza; Osiguranje duga u postupku provoza (vrste osiguranja i oslobođanje od polaganja osiguranja, polaganje osiguranja, slučajevi u kojima se ne polaze osiguranje i izuzeće od polaganja osiguranja); Provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu novog kompjuteriziranog provoznog sustava - NCTS (carinske formalnosti u polaznom, provoznom, incidentnom i odredišnom carinskom uredu); Carinska obilježja i druge mjere za identifikaciju robe; Pojednostavljenja u postupku provoza; Izuzeća od primjene postupka provoza uz uporabu NCTS-a; Rezervni postupak provoza; Postupak provoza po TIR karnetu, Postupak provoza po ATA karnetu; Čuvanje dokumenata; Postupak potrage i zaključivanje postupka provoza; Nastanak duga u postupku provoza, utvrđivanje dužnika i stvarnog duga i naplata duga (temeljna pravila); CTC Konvencija;
7.	Stavljanje robe u carinski postupak Carinska deklaracija u redovitom postupku carinjenja (temeljna pravila) Postupak puštanja robe u slobodan promet	Obaveza podnošenja carinske deklaracije i carinski nadzor; Obrazac, sadržaj i popunjavanje carinske deklaracije u redovitom postupku carinjenja; Podnošenje carinske deklaracije i predočenje robe u redovitom postupku carinjenja; Dokumenta koja se podnose uz carinsku deklaraciju; Obrada podnijete carinske deklaracije (prihvatanje, provjera deklaracije; pregled robe i uzimanje uzoraka; obračun carinskog duga; puštanje robe); Izmjena i ponишavanje deklaracije; Posebne i druge mjere carinskog organa; Naknadna provjera carinske deklaracije; Puštanje robe u slobodan promet;
8.	Usmena carinska deklaracija i carinska deklaracija podnijeta drugim radnjama	Slučajevi i ograničenja podnošenja; Radnje koje se smatraju carinskom deklaracijom; Pravne posljedice; Zajedničke odredbe;
9.	Primjena jedinstvene carinske stope i obračun pristojbi	Uvjeti za primjenu jedinstvene carinske stope; Obračun pristojbi (CPD);
10.	Carinski postupci s ekonomskim dejstvom (vrste i osnovna pravila)	Osnovne odredbe za sve postupke s ekonomskim dejstvom (definicije, zahtjevi, odobrenje, ekonomski uvjeti, evidencija, uobičajeni oblici postupanja; završetak postupka, prijenos prava i obveza); Carinsko skladištenje; Unutarnja obrada; Obrada pod

		carinskom kontrolom; Privremeni uvoz; Vanjska obrada;
11.	Postupak izvoza	Trajni izvoz; Privremeni izvoz;
12.	Drugi oblici carinski odobrenog postupanja ili uporabe robe (osnovna pravila)	Slobodne zone (definicije, smještaj robe u slobodnu zonu, evidencija o robi, nadzor, rad slobodnih zona i iznošenje robe iz slobodnih zona); Ponovni izvoz; Uništenje robe; Ustupanje robe;
13.	Pojednostavljeni carinski postupci (vrste i temeljna pravila)	Kućno uvozno carinjenje; Kućno izvozno carinjenje; Pojednostavljena carinska deklaracija; Nepotpuna carinska deklaracija;
14.	Povlašteni postupci (vrste i temeljna pravila)	Oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi (carinske povlastice): vrste, sa posebnim osvrtom na carinske povlastice koje se odobravaju usmeno; Vraćena roba; Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora;
15.	Carinski dug (osim za postupak provoza) - osnovna pravila	Osiguranje za naplatu carinskog duga; Nastanak carinskog duga; Obračun i naplata carinskog duga (knjiženje, obavještavanje dužnika, rok i postupci za plaćanje); Gašenje carinskog duga; Povrat i otpust pristojbi;

b) Temelji carinske tarife ...30 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Nomenklatura i svrstavanje robe Carinska tarifa	Opći pojmovi o nomenklaturi proizvoda, i svrstavanju robe; Harmonizirana nomenklatura i Kombinirana nomenkultura EU; Pojam i sastavni dijelovi Carinske tarife; Temeljne odredbe iz Zakona o carinskoj tarifi; Tarifne odredbe u Zakonu o carinskoj politici u BiH; Opća pravila za primjenu BH nomenklature; Struktura i usklađivanje Carinske tarife; Srvstavanje robe po Carinskoj tarifi; Tarifni stavak; Tarifna oznaka; Naimenovanje robe koje se upisuje u deklaraciju; Postupak svrstavanja robe s osvrtom na carinsko poznavanje robe; Obvezujuće informacije o svrstavanju robe;
2.	Carina Carinska vrijednost; Pariteti isporuke (INCOTERMS);	Pojam, podjela i uloga carine; Podjela carina prema pravcu kretanja robe, prema cilju zbog kojeg se uvode, prema načinu obračunavanja, prema načinu propisivanja i prema ekonomsko-političkom dejstvu; Efekti carina (utjecaj carina na uvoz, domaću proizvodnju, cijene i kumulativno dejstvo carine); Pojam carinske vrijednosti i njena definicija po Zakonu o

		carinskoj politici u BiH; uvjeti za prihvaćanje stvarno plaćene cijene za carinsko vrednovanje; Elementi carinske vrijednosti (fakтура, troškovi prijevoza, troškovi osiguranja i ostali troškovi); Popusti i dodaci u fakturama koji se uključuju i koji se ne uključuju u carinsku vrijednost; Način izračunavanja carinske vrijednosti ovisno od pariteta isporuke; Carina i druge uvozne pristojbe, takse i naknade;
--	--	--

c) Osnovi vanjskotrgovinskog i deviznog sustava.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Vanjskotrgovinski sustav	Pojam vanjskotrgovinskog sustava; Osnovne odredbe iz Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH; Vanjskotrgovinski poslovi; Uvoz i izvoz robe od strane fizičkih osoba (osobni prtljag, predmeti kućanstva, motorna vozila, oprema, repromaterijal i dijelovi opreme za obavljanje djelatnosti, kulturna dobra).
2.	Devizni sustav	Osnovni pojmovi u svezi sa deviznim sustavom; Izvori prava; Devize, valute i vrijednosni papiri; Devizni tečaj i tečajne liste; Instrumenti plaćanja: ček, mjenica i dokumentarni akreditiv. Iznošenje, unošenje, slanje i primanje konvertibilnih maraka (BAM), deviza i vrijednosnih papira od strane fizičkih osoba; Devizna kontrola; Devizni prekršaji, postupak po deviznim prekršajima i zapisnik o deviznom prekršaju.
3.	Carinske mjere zaštite prava intelektualnog vlasništva	Pravni temelj; Pojam i vrste prava intelektualnog vlasništva; Postupak odobravanja carinskih mjer za zaštitu prava intelektualnog vlasništva; Provođenje postupka u slučaju sumnje u povredu prava intelektualnog vlasništva: Baze podataka u svezi sa zaštitom prava intelektualnog vlasništva;
4.	Kontrola strateške robe	Pojam i značaj strateških roba; Pravna regulativa; Međunarodne mјere ograničavanja i njihovo sprovođenje; Pojam oružja za masovno uništenje (nuklearno oružje, kemijsko oružje, biološko oružje, radiološko oružje); Konvencionalno oružje; Kontrola robe dvojne namjene; Materijali i oprema dvojne namjene;

d) Osnove poreznog sustava.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni sustav	Definicija neizravnih poreza;

		<p>Oporezivanje proizvoda porezom na dodanu vrijednost (pojam poreza na dodanu vrijednost, stopa poreza, porezni obveznik, porezna obveza, plaćanje i zastarjelost za naplatu poreza, povrat PDV-a); Osnovica obračuna poreza na dodanu vrijednost i tehnika obračuna; Oslobođanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost;</p> <p>Oporezivanje proizvoda trošarinom (pojam trošarine, proizvodi koji se oporezuju trošarinom, porezni obveznik, nastanak porezne obveze, plaćanje i zastarjelost za naplatu trošarine); Osnovica, visina i obračun trošarine; Oslobođanje od plaćanja trošarine.</p>
--	--	---

e) Otkrivanje povreda carinskih propisa.....15 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Suzbijanje krijumčarenja	<p>Pojam krijumčarenja i suzbijanja krijumčarenja; Pojam i zadaci carinske kontrole u suzbijanju i otkrivanju delikata; Otkrivanje izvršitelja delikata; Dubinska kontrola i kontrola na graničnim prijelazima; Uloga timova za suzbijanje krijumčarenja; Kontrolirane isporuke; Dokazi u carinsko-prekršajnom postupku; Načini osiguravanja dokaza; Uredaji, alati i specijalni alati koji se koriste u carinskim kontrolama; Zapisnik o otkrivenom carinskom prekršaju; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Potvrda o privremeno zadržanoj robi; Zapisnik o izvršenom pretresu; Elementi, način popunjavanja i podnošenja Zapisnika o otkrivenom carinskom prekršaju; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i kaznene prijave; Pojam rizika, indikator rizika, izvora rizika, profila rizika, analize i upravljanja rizikom; Pojam i vrsta baza podataka; Indikatori rizika u robnom prometu sa inozemstvom; Indikatori rizika poštanskom, cestovnom, vodnom i zračnom prometu; Indikatori rizika u putničkom prometu i kontejnerskom transportu robe; Pojam pregleda i pretresa kao mjere carinske kontrole; Vrste i karakteristike pretresa; Postupak prije i nakon pretresa; Postupak prilikom privremenog oduzimanja robe; Pretres fizičke osobe, prtljaga, prostorije (kabine) i prijevoznog/prijenosnog sredstva (putničkog automobila, autobusa, teretnog cestovnog vozila, željezničkog vozila, plovila, zrakoplova i kontejnera); Status broda i mogućnost pretresa; Proračun potrošnje</p>

		pogonskog goriva broda; Pojam droga prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; Podjela i vrsta droga; Suzbijanje ilegalnog prometa opojnih droga i tijekovi krijumčarenja; Pojam prekursora; Načini krijumčarenja ilegalnih droga i lijekova; Temeljne karakteristike opijata (heroin, morfin, metadon), depresora (barbiturati), stimulansa (amfetamin, kokain) halucinogena (LSD, PCP, MDMA, Pejrot), kanaboida (marihuana i hašiš), inhalanata (aceton, ljepkovi, benzin i drugo) i socijalnih droga;
2.	Obavještajni rad	Pojam informacije i obavještajnog podatka; Temeljni zadaci i način funkciranja ustrojstvenih jedinica za obavještajni rad; Rad operativnog centra i rad otvorene telefonske linije; Način prikupljanja informacija; Kategorija obavještajnih podataka (strateški i operativni obavještajni podaci); Suradnja sa drugim ustrojstvenim jedinicama u UNO (unutar Sektora i izvan njega); Suradnja sa inozemnim carinskim administracijama i organizacijama; Baze podataka; Modeli krijumčarenja;
3.	Carinske istrage	Pojam i cilj carinskih istraga; Kontrola postojanja i autentičnosti carinske i prateće dokumentacije; Analiza podataka tijekom vođenja carinske istrage; Suradnja sa drugim organizacijskim jedinicama u UNO (unutar Sektora i izvan njega); Suradnja sa inozemnim carinskim administracijama i organizacijama; Dokumentiranje i vođenje carinske istrage;
4.	Carinski prekršaji	Nadležnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Carinski prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog;

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUHVAĆENA
MATERIJA POSEBNOG DIJELA ISPITA IZ OBLASTI CARINA**

1. Zakon o carinskoj politici u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 58/15);
2. Odluka o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 i 6/23);
3. Odluka o uvjetima i postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja uvoznih i izvoznih pristojbi ("Službeni glasnik BiH", broj 24/18);
4. Uputa za provođenje nacionalnog postupka provoza uz uporabu NCTS sustava ("Službeni glasnik BiH", broj 38/21);
5. Uputa o ovlaštenom primatelju ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
6. Uputa o ovlaštenom pošiljatelju ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
7. Uputa o pojednostavljenom postupku provoza robe zrakoplovom ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
8. Uputa o pojednostavljenom potupku provoza robe željeznicom ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
9. Uputa o provođenju provoznog postupka uporabom rezervnog postupka ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
10. Uputa o provozu robe fiksnim prijevoznim instalacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
11. Uputstvo o uporabi osiguranja u postupku provoza ("Službeni glasnik BiH", br. 40/21 i 6/22);
12. Uputa za provođenje postupka provjere i zaključenja postupka provoza ("Službeni glasnik BiH", broj 40/21);
13. Uputa o popunjavanju EDI provozne deklaracije ("Službeni glasnik BiH", broj 68/21);
14. Uputa o popunjavanju carinske deklaracije za postupak provoza u pisanoj formi ("Službeni glasnik BiH", broj 72/21);
15. Uputa o popunjavanju carinske deklaracije i deklaracije za privremeni smještaj ("Službeni glasnik BiH", broj 9/23);
16. Uputa o carinskim skladištima i postupku carinskog skladištenja ("Službeni glasnik BiH", broj 46/22);
17. Uputa o carinskom postupku unutarnje obrade ("Službeni glasnik BiH", broj 53/22);
18. Uputa o postupku kućnog uvoznog carinjenja ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
19. Uputa o postupku kućnog izvoznog carinjenja ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
20. Uputa o postupku kućnog carinjenja robe koja se prevozi fiksnim prijevoznim instalacijama ("Službeni glasnik BiH", broj 64/22);
21. Uputa o postupku odobravanja statusa ovlaštenog gospodarskog subjekta (AEO) ("Službeni glasnik BiH", broj 57/22);
22. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 10/08);
23. Sporazum o izmjeni i pristupanju centralnoeuropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006.) („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 9/07);
24. Ugovor o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Republike Turske - ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 8/20);
25. Sporazum o preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Islamske Republike Iran ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 5/09);
26. Regionalna konvencija o pan-euro-mediteranskim preferencijalnim pravilima o podrijetlu robe ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 15/14);

27. Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i država Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) ("Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori", broj 18/14);
28. Zakon o carinskoj tarifi BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12);
29. Odluka o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza ("Službeni glasnik BiH", br. 25/17, 22/98, 30/02, 40/02, 20/05 i 4/13);
30. Odluka o upravljanju tarifnim kvotama za poljoprivredne proizvode ("Službeni glasnik BiH", broj 56/14);
31. Odluka o upravljanju tarifnim kvotama utvrđenim Protokolom uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane, kako bi se uzele u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji ("Službeni glasnik BiH", br. 8/17 i 50/17);
32. Incoterms 2020;
33. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja žiga ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
34. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja autorskog i srodnih prava ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
35. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja patenta ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
36. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja industrijskog dizajna ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
37. Odluka o provođenju carinskih mjera za zaštitu prava nositelja imena podrijetla ili geografske oznake ("Službeni glasnik BiH", broj 41/12);
38. Zakon o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04);
39. Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i roba posebne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16);
40. Zajednička lista oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 64/19);
41. Lista roba posebne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 25/17);
42. Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16);
43. Lista roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 65/19);
44. Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 88/07);
45. Zakon o sprječavanju i suzbijanju zlouporabe opojnih droga ("Službeni glasnik BiH", broj 08/06);
46. Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08);
47. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", br. 47/14 i 46/16);
48. Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 96/03 i 123/06);
49. Uredba o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka i vrijednosnih papira ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/17);
50. Zakon o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 47/10);
51. Odluka o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 58/10);
52. Zakon o deviznom poslovanju u Brčko distriktu BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 23/16);
53. Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 09/05, 35/05, 100/08, 33/17 i 46/23);
54. Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23);

55. Pravilnik o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 51/12);
56. Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 68/16);
57. Instrukcija o izvozu poreznih i kontrolnih markica i njihovog razduženja pri uvozu trošarske robe;
58. Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22);
59. Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 04/18, 3/21, 62/21 i 85/22);
60. Pravilnik o trošarskim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kavu i vino („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 74/14 i 85/22);
61. Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16);
62. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10);
63. Zakon o postupku neizravnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05 i 100/13);
64. Zakon o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20);
65. Zakon o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 36/15-Odluka US, 110/16, 100/17, 19/21-Odluka US, 90/23);
66. Zakon o prekršajima („Službene novine FBiH“, br. 63/14, „Službeni glasnik BiH 41/22-Odluka US BiH i 68/22-Odluka US BiH);
67. Zakon o prekršajima Brčko distrikta BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 24/07, 29/16 i 6/22);
68. Zakon o kaznenom postupku BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13 i 65/18);
69. Kazneni zakon BiH, („Službeni glasnik BiH“ br. 03/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 08/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18, 46/21, 31/23 i 47/23);
70. Zakon o carinskim prekršajima BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 28/22).

Prilog 7.

**PROGRAM POSEBNOG DIJELA STRUČNOG ISPITA
ZA RAD NA POSLOVIMA NEIZRAVNIH POREZA
IZ OBLASTI POREZA**

a) Porezni sustav i postupak.....50 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnovni pojmovi i instituti poreznog sustava	Pojam poreznog sustava neizravnih poreza; Propisi iz oblasti poreza (Porez na dodanu vrijednost i trošarina); Međunarodni ugovori i njihova primjena; EU zakonodavstvo i njegova primjena; Značenje temeljnih pojmoveva i instituta sustava;
2.	Zakon o porezu na dodanu vrijednost	Oblast primjene i ciljevi Zakona o porezu na dodanu vrijednost; Predmet oporezivanja; Promet dobara i usluga; Porezni obveznici; Mjesto oporezivanja; Nastanak porezne obveze; Porezna osnovica; Oslobađanja od plaćanja PDV-a; Odbitak ulaznog poreza; Razdoblje oporezivanja, obračunavanja i plaćanja PDV-a; Posebna shema za naplatu PDV-a na promet povezan sa građevinskim radovima; Posebni postupci oporezivanja; Povrat PDV-a; Ispostavljanje fakture, knjigovodstvo i čuvanje dokumenata; Registracija obveznika; Nadzor obračunavanja, plaćanja i naplate PDV-a; Fiktivan promet; Sankcije;
3.	Zakon o trošarinama u BiH	Oblast primjene i ciljevi Zakona o trošarinama u BiH; Predmet oporezivanja; Porezni obveznik i registracija; Osnovica trošarine; Iznosi i stope trošarine; Nastanak obveze obračunavanja i plaćanja trošarine; Porezne evidencije i porezna prijava; Kontrola obračunavanja i plaćanja trošarine; Oslobađanje, povrat i umanjenje trošarine; Ograničenje u prometu određenih proizvoda; Cestarina;

b) Procesni propisi u oblasti poreza40 sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Zakon o postupku neizravnog oporezivanja	Primjena odredbi Zakona o postupku neizravnog oporezivanja.

2.	Zakon o upravnom postupku	Primjena odredbi Zakona o upravnom postupku.
3.	Upravni spor	Pokretanje i postupanje u svezi upravnog spora.
4.	Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri	Postupak ograničene provjere i postupak kontrole propisane odredbama Zakona o postupku neizravnog oporezivanja.

c) Porezni prekršaji i kaznena djela.....10 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Porezni prekršaji	Mjerodavnost za vođenje prekršajnog postupka; Propisi po kojim se postupa u prekršajnom postupku; Porezni prekršaji i kazne; Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; Prekršajni nalog;
2.	Kaznena djela.	Pokretanje postupka kaznene odgovornosti; Institut Non bis in idem;

d) Osnove računovodstva.....40 školskih sati

Rb.	Tema	Sadržaj
1.	Osnove računovodstva	Definiranje računovodstva; Definiranje knjigovodstva; Materijalno-robno knjigovodstvo; Kontni okvir i kontni plan; Financijsko računovodstvo;
2.	Poslovne knjige	Poslovne knjige pravnih osoba; Poslovne knjige ostalih osoba koje nisu pravne osobe (samostalni gospodarstvenici, udruženja itd.); Fiskalne kase;
3.	Poslovna dokumentacija	Faktura, otpremnica, narudžbenica, izdatnica, knjižno odobrenje i terećenje, izvod transakcijskog računa, nalozi za plaćanja, blagajnički izvještaji i nalozi blagajni za uplatu i isplatu, PDV-SL2 obrazac, jedinstvena carinska isprava, tovarni list, popisne liste, itd.
4.	Financijska izvješća i MRS	Bilanca stanja, bilanca uspjeha...
5.	Obrasci koje je obveznik dužan podnijeti UNO	PDV prijava, D-PDV, KIF,KUF

**PREGLED PROPISA KOJIM JE OBUGHVAĆENA
MATERIJA POSEBNOG DIJELA ISPITA IZ OBLASTI POREZA**

1. Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Službeni glasnik BiH“, br. 09/05, 35/05, 100/08, 33/17 i 46/23);
2. Pravilnik o primjeni Zakona o PDV-u („Službeni glasnik BiH“, br. 93/05, 21/06, 60/06, 06/07, 100/07, 35/08, 65/10, 85/17, 44/20, 47/22, 87/22 i 62/23);
3. Pravilnik o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 51/12);
4. Uputa o registraciji i upisu u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, br. 81/07, 79/13 i 10/18);
5. Uputa o poduzimanju mjera osiguranja u postupku registracije i upisa u Jedinstveni registar obveznika neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 25/15);
6. Pravilnik o kontroli i ograničenoj provjeri neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, broj 68/16);
7. Odluka o određivanju velikih obveznika neizravnih poreza („Službeni glasnik BiH“, br. 13/12, 50/15, 84/17 i 84/20);
8. Instrukcija o izvozu poreznih i kontrolnih markica i njihovog razduženja pri uvozu trošarinske robe;
9. Instrukcija o povratu poreza na dodanu vrijednost stranim državljanima („Službeni glasnik BiH“, br. 01/07 i 82/15);
10. Instrukcija o postupanju pri podnošenju PDV prijave primatelja usluge od osobe koja nema sjedište u BiH i izvođača radova kod primjene posebne sheme u građevinarstvu („Službeni glasnik BiH“, broj 24/07);
11. Instrukcija o uvjetima i načinu povrata poreza na dodanu vrijednost diplomatskim i konzularnim predstavništima međunarodnim organizacijama i članovima misija („Službeni glasnik BiH“, broj 8/11);
12. Instrukcija o postupku ostvarivanja carinskih i poreznih oslobođanja u skladu sa Okvirnim sporazumom između Bosne i Hercegovine i Povjerenstva Europskih zajednica o pravilima suradnje koja se odnosi na finansijsku pomoć Bosni i Hercegovini u okviru pružanja pomoći putem instrumenata predpristupne pomoći (IPA) („Službeni glasnik BiH“, broj 74/11);
13. Instrukcija o postupku ostvarivanja carinskih i poreznih oslobođanja u skladu sa Okvirnim sporazumom o finansijskom partnerstvu između Europskog povjerenstva i Bosne i Hercegovine o posebnim aranžmanima za provođenje finansijske pomoći Unije Bosni i Hercegovini u okviru Instrumenata predpristupne pomoći (IPA III) („Službeni glasnik BiH“, broj 16/23);
14. Instrukcija o razrezu poreza na dodanu vrijednost, trošarine i cestarine po službenoj dužnosti („Službeni glasnik BiH“, br. 68/12 i 4/18);
15. Instrukcija o postupku obračuna, naplate i isplate zatezne kamate („Službeni glasnik BiH“, broj 2/23);
16. Uputa o postupku povrata i odobravanja poreznog kredita temeljem podnošenja prijave za PDV („Službeni glasnik BiH“, broj 27/19);
17. Uputa o načinu postupanja sa prijavama za PDV i prijavama PDA i razrezom poreza po službenoj dužnosti („Službeni glasnik BiH“, broj 27/19);
18. Uputa o registraciji korisnika elektroničkih usluga Uprave za neizravno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“, broj 85/17);
19. Uputa o elektroničkom podnošenju prijava samooporezivanja („Službeni glasnik BiH“, broj 04/18);

20. Uputa o podnošenju izvješća o posebnoj shemi u građevinarstvu elektroničkim putem („Službeni glasnik BiH“, broj 82/18);
21. Uputa o provođenju postupka povrata PDV stranim poreznim obveznicima („Službeni glasnik BiH“, broj 78/20);
22. Uputa o podnošenju prijave za PDV uporabom kvalificirane elektroničke potvrde („Službeni glasnik BiH“, broj 49/23);
23. Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 i 50/22);
24. Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 04/18, 3/21, 62/21 i 85/22);
25. Pravilnik o trošarinskim markicama za duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju, kavu i vino („Službeni glasnik BiH“, br. 50/09, 74/14 i 85/22);
26. Odluka o postupku oslobođanja i povrata trošarine i cestarine temeljem primjene međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“ br. 26/08 i 92/08);
27. Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16);
28. Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10);
29. Zakon o postupku neizravnog oporezivanja („Službeni glasnik BiH“, br. 89/05 i 100/13);
30. Zakon o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20);
31. Zakon o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 36/15-Odluka US, 110/16, 100/17, 19/21-Odluka US, 90/23);
32. Zakon o prekršajima („Službene novine FBiH“, br. 63/14, „Službeni glasnik BiH“ 41/22-Odluka US BiH i 68/22-Odluka US BiH);
33. Zakon o prekršajima Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 24/07, 29/16 i 6/22);
34. Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 75/20);
35. Zakon o računovodstvu i reviziji Federacije BiH („Sl. novine FBiH“, broj: 15/21);
36. Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, br. 22/16 i 50/18);
37. Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za gospodarska drštva, druge pravne osobe i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 104/21 i 59/22);
38. Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za gospodarska društva („Sl. novine FBiH“, broj 81/21);
39. Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva, druge pravne osobe i poduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
40. Pravilnik o sadržini i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva, druge pravne osobe i poduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
41. Pravilnik o sadržini i formi obrasca izvješća o promjenama na kapitalu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 59/22);
42. Pravilnik o sadržini i formi obrasca izvješća o promjenama na kapitalu („Sl. novine FBiH“, broj 81/21);
43. Pravilnik o dodatnom računovodstvenom izvješću-Aneks („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 62/16 i 124/22);
44. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (www.srrrs.org);
45. Međunarodni standardi za male i srednje entitete (www.srr);
46. Međunarodni računovodstveni standardi F BiH (www.srr-fbih.org).

Prilog 8.

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE**

Temeljem članka 43. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj ___), Uprava za neizravno oporezivanje izdaje

**U V J E R E N J E
o položenom Općem dijelu stručnog ispita**

(ime, ime jednog roditelja i prezime kandidata)

rođen/a _____, zaposlen/a _____,
(datum i mjesto rođenja) (naziv organizacijske jedinice)

službena šifra zaposlenog/e _____, položio/la je dana _____

Opći dio stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza.

RAVNATELJ**Dr. Zoran Tegeltija**

MP

(broj uvjerenja)

(mjesto i datum izdavanja)

Prilog 9.

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE**

Temeljem članka 43. Pravilnika o polaganju stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza zaposlenih u Upravi za neizravno oporezivanje („Službeni glasnik BiH“ broj ____), Uprava za neizravno oporezivanje izdaje

**U V J E R E N J E
o položenom Posebnom dijelu stručnog ispita
za rad na poslovima neizravnih poreza**

(ime, ime jednog roditelja i prezime kandidata)

rođen/a _____, zaposlen/a u _____,
(datum i mjesto rođenja) (naziv organizacijske jedinice)

službena šifra zaposlenog/e _____, položio/la je dana _____

Posebni dio stručnog ispita za rad na poslovima neizravnih poreza iz oblasti
_____.

RAVNATELJ

Dr. Zoran Tegeltija

MP

(broj uvjerenja)

(mjesto i datum izdavanja)